

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เทศบาลตำบลสูง
อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสียหายจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กร ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง การทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่ง ได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับ ปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่ง ของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

เทศบาลตำบลสูงได้ตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงในองค์กรจึงได้นำแนวคิด การบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือดำเนินการเพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย และความสูญเสียที่ อาจเกิดขึ้นกับภารกิจงานในอนาคต โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการ ขับเคลื่อนธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุก ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางกรป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติ มิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการ มีส่วนร่วมจาก ทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้เทศบาล ตำบลสูงจึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อใช้เป็นกรอบหรือ แนวทางพื้นฐานในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการ ป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๒
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๔
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
๗. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
๘. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๗
๙. ระดับความเสี่ยง	๘
๑๐. การประเมินการควบคุมการเสี่ยง	๙
๑๑. แผนบริหารความเสี่ยง	๑๐
๑๒. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๑๑
๑๓. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง	๑๒
๑๔. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๑๓
๑๕. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง	๑๔

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา

สืบเนื่องจากองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ประจำปี ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ ประเทศไทยได้รับคะแนน ๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๑ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๗๖ ประเทศ ลดลงจากปี ๒๕๕๘ ซึ่งประเทศไทยมีคะแนน ๓๘ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๗๖ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๖๘ ประเทศ ผลคะแนนพบว่า แหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจมีคะแนนลดลงอย่างมากในปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยมีแหล่งการประเมินที่คะแนนลดลง ทั้งหมด ๔ แหล่งการประเมิน คือ G (๒๒ คะแนน) WEF (๓๗ คะแนน) PERC (๓๘ คะแนน) และ EIU (๓๗ คะแนน) โดยแหล่งการประเมินที่มีคะแนนลดลงมากที่สุด คือ G (-๒๐ คะแนน) รองลงมาคือ WEF (-๕ คะแนน) ซึ่งเป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ว่าภาคธุรกิจเกี่ยวข้องกับการทุจริตมากน้อยเพียงใดและการสำรวจจากนักธุรกิจที่เข้ามาลงทุนในประเทศว่าภาคธุรกิจต้องจ่ายเงินสินบนในกระบวนการต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

เพื่อเป็นการขับเคลื่อนกลไกภาครัฐ เทศบาลตำบลบุงสูง ได้ดำเนินการตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบโดยกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล การทุจริตนอกจากการให้พิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ยังมีการทุจริตของงานปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ

เทศบาลตำบลบุงสูง จึงเห็นความจำเป็นที่ต้องมีแนวทางการบริหารความเสี่ยงการทุจริตของทุกภาระงาน โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งนายกเทศมนตรีตำบลบุงสูงได้ให้ความสำคัญและถือเป็นนโยบายขององค์กร ด้วยการสั่งการให้มีการวางระบบการประเมิน

ส่วนที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็น การป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมิน ความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือ หากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

๑.๑ วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร

๑) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และสามารถควบคุมได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

๒) เพื่อกำหนดมาตรการ กิจกรรมในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินอย่างต่อเนื่อง

๓) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๔) เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกันการพิจารณาความเสี่ยงการกำหนดประเด็น

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้เทศบาลตำบลสูง มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้งและแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐาน ที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุม ภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over

Financial Report - Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control - Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนอง ความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ -องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ -คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ -คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ -องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ -องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ -กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ -ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ -พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ -ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ -ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ -พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ -ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ -องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ -มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ -ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ -ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและ นำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การ ควบคุมภายในมี

ประสิทธิผล สำหรับแผนบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- ❖ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- ❖ Detective : ฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่นักบริหาร
- ❖ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งนี้ รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Worklow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริต เข้ามาได้
- ❖ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า ในอนาคต (Unknown Factor)

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

องค์ประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมทุจริต (The Fraud Triangle)

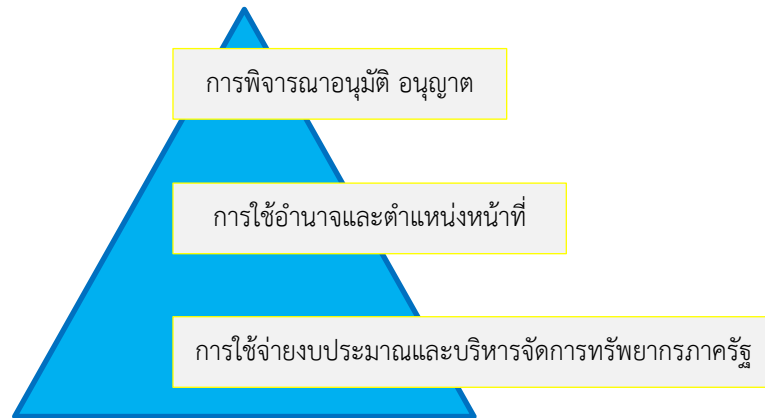
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑	➤ การระบุความเสี่ยง
๒	➤ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓	➤ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔	➤ การประเมินควบคุมความเสี่ยง
๕	➤ แผนบริหารความเสี่ยง
๖	➤ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗	➤ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘	➤ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙	➤ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

๑ การระบุความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

เทศบาลตำบลสูง อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ลำดับที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
๑	การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว -เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้าน และใช้รถยนต์ส่วนกลางในการดำเนินกิจกรรมส่วนตัว	✓	
๒	การยกยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง -เจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จำนวนน้อย โดยให้รับผิดชอบตั้งแต่เริ่มวางแผนการจัดเก็บนอกสถานที่ เตรียมใบเสร็จรับเงิน ออกใบเสร็จรับเงิน รวบรวมและนำส่งเงินล่าช้า ทำให้ใบเสร็จรับเงินสูญหาย และไม่ออกใบเสร็จรับเงิน	✓	

หมายเหตุ : Know Factor คือ ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดซ้ำสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor คือ ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สีเขียว	สีเหลือง	สีส้ม	สีแดง
การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว -เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้านและใช้รถยนต์ส่วนกลางในการดำเนินกิจกรรมส่วนตัว	✓			
การยกยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง -เจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้างจำนวนน้อย โดยให้รับผิดชอบตั้งแต่เริ่มวางแผน การจัดเก็บนอกสถานที่เตรียมใบเสร็จรับเงิน ออกใบเสร็จรับเงิน รวบรวมและนำส่งเงินล่าช้าทำให้ใบเสร็จรับเงินสูญหาย และไม่ออกใบเสร็จรับเงิน	✓			

หมายเหตุ :

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ ๓ ระดับความเสี่ยง

ตารางระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็น ของการระงับ	ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง รวมจำเป็น x รุนแรง
<u>การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว</u> -เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้านและใช้รถยนต์ส่วนตัวกลางในการดำเนินกิจกรรมส่วนตัว	๑	๑	๒
<u>การยกยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง</u> -เจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จำนวนน้อย โดยให้รับผิดชอบตั้งแต่เริ่มวางแผน การจัดเก็บนอกสถานที่เตรียมใบเสร็จรับเงิน ออกใบเสร็จรับเงิน รวบรวมและนำส่งเงินล่าช้าทำให้ใบเสร็จรับเงินสูญหาย และไม่ออกใบเสร็จรับเงิน	๑	๑	๒

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

เทศบาลตำบลสูงได้นำค่าความเสี่ยงรวม (ความจำเป็น x ความรุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง ใฝ่ระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ

ระดับดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน

ระดับพอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งที่ยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ

ระดับอ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อยการจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่ายมีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว -เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้านและใช้รถยนต์ส่วนกลางในการดำเนินกิจกรรมส่วนตัว	ดี	✓		
การยกยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง -เจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จำนวนน้อย โดยให้รับผิดชอบตั้งแต่เริ่มวางแผน การจัดเก็บนอกสถานที่เตรียมใบเสร็จรับเงิน ออกใบเสร็จรับเงิน รวบรวมและนำส่งเงินล่าช้าทำให้ใบเสร็จรับเงินสูญหาย และไม่ออกใบเสร็จรับเงิน	ดี	✓		

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำมาก ให้ทำการจัดทำ แผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

ตารางแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน
๑	<u>การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว</u> -เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้านและใช้รถยนต์ส่วนตัวกลางในการดำเนินกิจกรรมส่วนตัว	๑.จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของราชการ ๒.สร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม ๓.จัดทำ คู่มือการใช้ทรัพย์สินทางราชการ เทศบาล ตำบลสูง
๒	<u>การยกยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง</u> -เจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จำนวนน้อย โดยให้รับผิดชอบตั้งแต่เริ่มวางแผน การจัดเก็บนอกสถานที่เตรียมใบเสร็จรับเงิน ออกใบเสร็จรับเงิน รวบรวมและนำส่งเงินล่าช้าทำให้ใบเสร็จรับเงินสูญหาย และไม่ออกใบเสร็จรับเงิน	๑.แจ้งผู้เสียค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ให้มาชำระที่ทำการ องค์การบริหารส่วนตำบล ๒.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๓.ดำเนินการจัดหาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เพิ่มหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้อื่นมาช่วยปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ตารางการจัดรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันความเสี่ยง ผลประโยชน์ทับซ้อน	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	๑.จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของ ราชการ ๒.สร้างจิตสำนึกในการแยกแยะ ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วน รวม ๓.จัดทำ คู่มือการใช้ทรัพย์สินทาง ราชการ เทศบาลตำบลบุงสูง	๑.ห้องเก็บพัสดุมีสำหรับเก็บ พัสดุไม่เพียงพอ ๒.บุคลากรส่วนใหญ่ไม่ทราบหรือรับรู้ ถึงวิธีการในการขอยืมใช้ ทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	✓		
๒	๑.แจ้งผู้เสียค่าน้ำประปา ค่าภาษีที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง ให้มาชำระที่ ที่ทำการเทศบาลตำบลบุงสูง ๒.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและ ติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและ กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม ระเบียบอย่างเคร่งครัด ๓.ดำเนินการจัดหาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ หน้าที่เพิ่มหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้ อื่นมาช่วยปฏิบัติงาน	๑.ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุม อย่างใกล้ชิดไว้วางใจ ๒.ขาดการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่าง การรับเงินและรวบรวมเงิน ๓.เจ้าหน้าที่มีปัญหาทางการเงิน	✓		

เพื่อติดตามการเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหาร
ความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือ
แก้ไขปัญหาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป
ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง ดังนี้

สถานะสีเขียว (ยังไม่เกิดการเฝ้าระวังต่อเนื่อง)

: ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะเหลือง (เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยงแต่แก้ไขได้ทันทีตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/
กิจกรรมที่เตรียมไว้แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง
น้อยลงกว่าระดับ ๓

สถานะสีแดง (เกินกว่าการยอมรับ)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายแก้ไขไม่ได้ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มขึ้น
แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรงน้อยกว่าระดับ ๓

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
		เขียว	เหลือง	แดง
๑.ห้องเก็บพัสดุมีสำหรับเก็บพัสดุไม่เพียงพอ ๒.บุคลากรส่วนใหญ่ไม่ทราบหรือรับรู้ถึงวิธีการในการขอยืมใช้ทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑.จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของราชการ ๒.สร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ๓.จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินทางราชการเทศบาลตำบลสูง	✓		
๑.ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุมอย่างใกล้ชิดไว้วางใจ ๒.ขาดการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างการรับเงินและรวบรวมเงิน ๓.เจ้าหน้าที่มีปัญหาทางการเงิน	๑.แจ้งผู้เสียค่าน้ำประปา ค่าภาษีที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ให้มาชำระที่ทำการเทศบาลตำบลสูง ๒.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๓.ดำเนินการจัดหาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เพิ่มหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้อื่นมาช่วยปฏิบัติงาน	✓		
๑.การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นการอนุมัติ อนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับค่าขอ	๑.จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจน และเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน ๒.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	✓		

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลบุงสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ประเด็น/ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง						มาตรการป้องกันเพื่อไม่เกิดทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	
						ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูงมาก			สูงสุด
๑	โปรดระบุชื่อโครงการ (ถ้ามี)	การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	มีเจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัว และใช้รถยนต์ส่วนตัว ส่วนกลางในการดำเนินกิจกรรมส่วนตัว	๑.ห้องเก็บพัสดุมีสำหรับเก็บพัสดุไม่เพียงพอ ๒.บุคลากรส่วนใหญ่ไม่ทราบหรือรับรู้ถึงวิธีการในการขอยืมใช้ทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐		—						๑.จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของราชการ ๒.สร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ๓.จัดทำ คู่มือการใช้ทรัพย์สินทางราชการเทศบาลตำบลบุงสูง	จำนวนเรื่องร้องเรียนการนำทรัพย์สินราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว
๒	โปรดระบุชื่อโครงการ (ถ้ามี)	การยกยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าภาษีที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	มี เจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปา ค่าภาษี ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง จำนวนน้อยโดยได้รับผิดชอบตั้งแต่เริ่มวางแผน การจัดเก็บนอกสถานที่ เตรียมใบเสร็จรับเงิน ออกใบเสร็จรับเงินรวบรวมและนำส่งเงินล่าช้า ทำให้ใบเสร็จรับเงินสูญหายและไม่ออกใบเสร็จรับเงิน	๑.ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุมอย่างใกล้ชิดไว้วางใจ ๒.ขาดการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างการรับเงินและรวบรวมเงิน ๓.เจ้าหน้าที่มีปัญหาทางการเงิน			—					๑.แจ้งผู้เสียค่าน้ำประปาค่าภาษี ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ให้มาชำระที่เทศบาลตำบลบุงสูง ๒.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๓.ดำเนินการจัดหาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เพิ่มหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้อื่นมาช่วยปฏิบัติงาน	จำนวนเรื่องร้องเรียนการยกยอกเงินค่าน้ำประปาค่าภาษีที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ตารางแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	(โปรดระบุถ้ามี)
ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	มีเจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้านและใช้รถยนต์ส่วนกลางในการดำเนินกิจกรรมส่วนตัว
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑.จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของราชการ ๒.สร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ๓.จัดทำ คู่มือการใช้ทรัพย์สินทางราชการ เทศบาลตำบลบุดสูง
ระดับความเสี่ยง	ต่ำมาก
สถานการณ์ดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เผื่อระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ ต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ☐ เหตุผลอื่นๆ(โปรดระบุ).....
รายละเอียดข้อมูลการดำเนินงาน	
ตัวชี้วัด	จำนวนเรื่องร้องเรียนการนำทรัพย์สินราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว
ผลการดำเนินงาน	
ผู้รายงาน	
สังกัด	
วันเดือนปีที่รายงาน	

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	(โป๊วตระบุดำมี)
ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	การยกยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าภาษีที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	มีเจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าน้ำประปา ค่าภาษีที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จำนวนน้อย โดยให้รับผิดชอบตั้งแต่เริ่มวางแผน การจัดเก็บ นอกสถานที่เตรียมใบเสร็จรับเงิน ออกใบเสร็จรับเงิน รวบรวม และนำส่งเงินล่าช้าทำให้ใบเสร็จรับเงินสูญหาย และไม่ออก ใบเสร็จรับเงิน
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑.แจ้งผู้เสียค่าน้ำประปาค่าภาษีที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ให้มาชำระที่ เทศบาลตำบลสูง ๒.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๓.ดำเนินการจัดหาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เพิ่มหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้อื่นมาช่วยปฏิบัติงาน
ระดับความเสี่ยง	ต่ำมาก
สถานการณ์ดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ ต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ☐ เหตุผลอื่นๆ(โป๊วตระบุดำ).....
รายละเอียดข้อมูลการดำเนินงาน	
ตัวชี้วัด	จำนวนเรื่องร้องเรียนการยกยอกเงินค่าน้ำประปา ค่าภาษีที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
ผลการดำเนินงาน	
ผู้รายงาน	
สังกัด	
วันเดือนปีที่รายงาน	